

STÁTNÍ ENERGETICKÁ INSPEKCE

ústřední inspektorát, Gorazdova 24, 120 00 Praha 2

Č. j.: SEI-1049/2020/90.211-3

Č. spisu: SEI-1049/2020/90.211

ROZHODNUTÍ o zrušení závazného stanoviska

Ústřední inspektorát Státní energetické inspekce (dále SEI), jako správní úřad věcně příslušný podle § 13c odst. 5 zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií (dále zákon č. 406/2000 Sb.) ve spojení s § 149 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále zákon č. 500/2004 Sb. nebo správní řád) a § 178 odst. 1 téhož zákona k potvrzení či změně závazného stanoviska ve věci žádosti o posouzení závazného stanoviska pro změnu územního rozhodnutí akce: „Dálnice D1, stavba 0136 Říkovice – Přerov“ společnosti Dopravoprojekt Brno, a. s., Kounicova 271/13, 602 00 Brno, vydaném územním inspektorátem pro Olomoucký kraj pod č. j. 1501/15/71.102/Ma dne 13. 1. 2016, vydává ve zkráceném přezkumném řízení vedeném podle § 98 zákona č. 500/2004 Sb. toto

r o z h o d n u t í,

kterým

- I.** podle § 149 odst. 6 zákona č. 500/2004 Sb. závazné stanovisko k vydání územního rozhodnutí pro akci: „Dálnice D1, stavba 0136 Říkovice – Přerov“, vydané územním inspektorátem pro Olomoucký kraj pod č. j. 1501/15/71.102/Ma dne 13. 1. 2016, pro nezákonnost v celém rozsahu **r u š í.**

ODŮVODNĚNÍ

Na základě obdržených odvolání dne 31. 1. 2020 proti rozhodnutí Magistrátu města Olomouce, odboru stavebního, oddělení územně správního ze dne 19. 11. 2019, vydaného pod č. 82/2019, sp. zn. S-SMOL/175637/2018/OS s č. j. SMOL/240886/2019/OS/US/Sem, o povolení změny územního rozhodnutí č. 32/2006, vydaného Městským úřadem Přerov, stavebním úřadem dne 3. 3. 2006 pod č. j. SÚ3229/2005-KI, o umístění stavby pod názvem „Dálnice D1, stavba 0136 Říkovice – Přerov“, kterým byla umístěna stavba pozemní komunikace – dálnice D1, úsek Říkovice – Přerov II – Předmostí, staničení v km 75,300 – 85,400, včetně souvisejících a doplňkových staveb, na pozemcích v katastrálních územích Horní Moštěnice, Bochoř, Přerov, Předmostí, Lověšice u Přerova, Věžky u Přerova, Dluhonice a Přestavlky u Přerova, jež nabylo právní moci dne 12. 8. 2006, byla SEI Krajským úřadem, odborem strategického rozvoje kraje, oddělením stavebního řádu pod č. j. a sp. zn. KUOK 21415/2020 a KÚOK/16802/2020/OSR/7515 ze dne 7. 2. 2020 zaslána žádost o posouzení stanoviska.

Žádost obsahuje sdělení, že v podaných odvoláních spolku Děti Země - Klub za udržitelnou dopravu a spolku Občanské sdružení Krajina Dluhonice, z. s. jsou vzneseny požadavky na přezkoumání všech závazných stanovisek a směřují tím i proti obsahu závazného stanoviska

vydaného SEI, územním inspektorátem pro Olomoucký kraj ze dne 13. 1. 2016 pod zn. 1501/15/71.102/Ma, i když samotné odvolání žádné námitky co do obsahu předmětného závazného stanoviska neuvádějí.

Obě odvolání ve svém bodě 3. jen v obecné rovině požadují aby: „Podle ust. § 149 správního řádu žádáme, aby KÚ zajistil řádný přezkum zákonnosti VŠECH ostatních závazných stanovisek ve spisu příslušnými nadřízenými orgány, přičemž z opatrnosti uvádíme „všech“, neboť si nejsme zcela jisti, jaký podklad je závazným stanoviskem a jaký ne“.

Vzhledem k této skutečnosti byl ústřední inspektorát SEI, jakožto správní orgán nadřízený správnímu orgánu, který napadené závazné stanovisko vydal požádán o jeho potvrzení nebo změnu ve smyslu § 149 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb.

V souladu s žádostí bylo přistoupeno k posouzení předmětného závazného stanoviska ve smyslu § 94 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., tedy toho, zda bylo závazné stanovisko vydáno v souladu s právními předpisy.

V závazném stanovisku dne 13. 1. 2016 pod č. j. 1501/15/71.102/Ma k žádosti o jeho vydání pro změnu územního rozhodnutí akce: „Dálnice D 1, stavba 0136 Říkovice – Přerov“ v prospěch společnosti Dopravoprojekt Brno, a. s., Kounicova 271/13, 602 00 Brno územní inspektorát pro Olomoucký kraj aplikoval k jeho vydání § 94 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále zákon č. 458/2000 Sb.) vyslovil souhlas s vydáním územního rozhodnutí pro předmětnou akci, důraz položil na požadavky plnění povinností ve vztahu k ochranným a bezpečnostním pásmům.

Dnem 1. 1. 2016 nabyt účinnosti zákon č. 131/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., jeho bodem 470. byla v části první zrušena hlava čtvrtá zákona č. 458/2000 Sb. včetně nadpisu, jíž byly upraveny kompetence a pravomoci Státní energetické inspekce (dále SEI), a jež se dotýkaly i § 94 citovaného zákona.

Působnost a pravomoci SEI byly stejným zákonem (zákon č. 131/2015) v hlavě VIII. Bod 6. přeneseny změnou do zákona o hospodaření energií, tj. zákona č. 406/2000 Sb., za hlavu V byla vložena nová hlava VI, která včetně nadpisu zní: STÁTNÍ ENERGETICKÁ INSPEKCE.

Působnost SEI jako dotčeného orgánu státní správy byla v předmětné době upravena v § 13 zákona č. 406/2000 Sb., jeho prvním odstavci, ve kterém se stanoví, že „*Státní energetická inspekce je dotčeným orgánem státní správy při ochraně zájmů chráněných tímto zákonem v řízeních, která provádějí jiné stavební úřady, než jsou stavební úřady uvedené v odstavci 1, 4 nebo 5. Státní energetická inspekce vydává v těchto řízeních závazná stanoviska, jedná-li se o výstavbu výroben elektřiny nebo výroben tepla o celkovém tepelném příkonu nad 20 MW, s výjimkou výroben elektřiny, na které ministerstvo vydalo státní autorizaci na výstavbu výrobní elektřiny podle energetického zákona. Dále Státní energetická inspekce v těchto řízeních vydává závazná stanoviska, pokud je stanovena povinnost vypracovat energetický posudek podle § 9a odst. 1 písm. a).*“

Druhý odstavec § 13 citovaného zákona stanovil, že: „*Státní energetická inspekce je dotčeným orgánem státní správy při pořizování politiky územního rozvoje a územní plánovací dokumentace, pokud umísťují výrobní elektřiny nebo výrobní tepla o celkovém tepelném příkonu nad 20 MW. Státní energetická inspekce je dále dotčeným orgánem státní správy při pořizování územní plánovací dokumentace v případě, že pro dané území je vydána územní energetická koncepce.*“

Správní orgán druhého stupně přezkoumal závazné stanovisko a dospěl k závěru, že je nezákonné pro nesprávnou aplikaci § 94 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., v době vydání

závazného stanoviska (13. 1. 2016) již neúčinného a pro obejití výše citovaného ustanovení účinného zákona č. 406/2000 Sb. z pohledu změn v působnosti a pravomocech SEI.

Porušení právních předpisů spatřuje jak v užití citovaného paragrafu zákona č. 458/2000 Sb., tak v nerespektování § 13 odst. 1 a 2 zákona č. 406/2000 Sb. v znění účinném od 1. 1. 2016, jež pro zaujímání závazných stanovisek Státní energetické inspekce, jako dotčeného správního orgánu k územnímu plánu a regulačnímu plánu a v územním řízení a stavebním řízení, není k nim žádný zákonný podklad a důvod.

Nadto si nadepsaný správní orgán dovoluje uvést, že i kdyby správní orgán 1. stupně vydal závazné stanovisko před nabitím účinnosti zákona č. 131/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., jeho bodem 470. byla v části první zrušena hlava čtvrtá zákona č. 458/2000 Sb. včetně nadpisu, jíž byly upraveny kompetence a pravomoci Státní energetické inspekce, nebyl by správní orgán 1. stupně nadán pravomocí k vydání závazného stanoviska ve výše specifikovaném stavebním řízení, a to z důvodu absence věcné příslušnosti k projednávané problematice.

V ustanovení § 93 odst. 1 zákona č. 458/2000 Sb. byla definována působnost SEI jednak pro potřeby zákona o podporovaných zdrojích energie, jednak pro potřeby zákona o hospodaření energií a zákona o cenách: „*Státní energetická inspekce kontroluje na návrh ministerstva, Energetického regulačního úřadu nebo z vlastního podnětu dodržování a) zákona o hospodaření energií, b) zákona o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, c) zákona o cenách*) v rozsahu podle zákona o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen., ve kterém je definován okruh činností, a právních vztahů v kompetenci SEI.

Nedostatek věcné příslušnosti spatřuje odvolací správní orgán v nesprávné aplikaci § 94 odst. 3 energetického zákona, který stanoví, že: „*Státní energetická inspekce, jako dotčený správní orgán, uplatňuje stanovisko k územnímu plánu a regulačnímu plánu a závazná stanoviska v územním řízení a stavebním řízení.*“ Toto ustanovení samo o sobě nepopisuje, k jakým druhům řízení uplatňuje Státní energetická inspekce jako dotčený orgán své stanoviska. Toto ustanovení je třeba číst ve světle § 4 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (stavebního zákona), na který samo odkazuje, a to v tom smyslu, že orgány územního plánování a stavební úřady postupují ve vzájemné součinnosti s dotčenými orgány chránícími veřejné zájmy podle zvláštních právních předpisů⁴).

Působnost SEI jako dotčeného orgánu státní správy chránícího veřejný zájem podle zvláštního předpisu byla v předmětné době upravena v § 13 zákona č. 406/2000 Sb., jeho druhém odstavci, ve kterém se stanoví, že „*Státní energetická inspekce je dotčeným orgánem státní správy při ochraně zájmů chráněných tímto zákonem v řízeních, která provádějí jiné stavební úřady, než jsou stavební úřady uvedené v odstavci 1, 4 nebo 5. Státní energetická inspekce vydává v těchto řízeních závazná stanoviska, jedná-li se o výstavbu výroben elektřiny nebo výroben tepla o celkovém tepelném příkonu nad 20 MW, s výjimkou výroben elektřiny, na které ministerstvo vydalo státní autorizaci na výstavbu výroby elektřiny podle energetického zákona. Dále Státní energetická inspekce v těchto řízeních vydává závazná stanoviska, pokud je stanovena povinnost vypracovat energetický posudek podle § 9a odst. 1 písm. a).*“

Ustanovení § 9a odst. 1 písm. a) zákona č. 406/2000 Sb. stanoví, že:

„*Stavebník, společenství vlastníků jednotek nebo vlastník budovy nebo energetického hospodářství zajistí energetický posudek pro*

a) posouzení technické, ekonomické a ekologické proveditelnosti alternativních systémů dodávek energie při výstavbě nových budov nebo při větší změně dokončené budovy se zdrojem energie s instalovaným tepelným výkonem vyšším než 200 kW, pokud se nejedná o alternativní

system dodávek energie nebo při přechodu z alternativního systému dodávek energie na jiný než alternativní systém dodávek energie,

Žádný z důvodů uvedených v citovaných ustanoveních není relevantní pro vydání závazného stanoviska k žádosti o jeho vydání pro změnu územního rozhodnutí akce: „Dálnice D 1, stavba 0136 Říkovice – Přerov“ v prospěch společnosti Dopravoprojekt Brno, a. s., Kounicova 271/13, 602 00 Brno územní inspektorát pro Olomoucký kraj.

Vzhledem k výše uvedenému je víc než zřejmé, že projednávané závazné stanovisko bylo vydáno v rozporu s právními předpisy, přistoupil SEI k aplikaci § 98 zákon č. 500/2004 Sb., který stanoví, že: „*Jestliže je porušení právního předpisu zjevné ze spisového materiálu, jsou splněny ostatní podmínky pro přezkumné řízení a není zapotřebí vysvětlení účastníků, může příslušný správní orgán provést zkrácené přezkumné řízení. Dokazování se neprovádí. Prvním úkonem správního orgánu při zkráceném přezkumném řízení je vydání rozhodnutí podle § 97 odst. 3.*“.

Správní orgán druhého stupně dospěl závěru, že závazné stanovisko územního inspektorátu pro Olomoucký kraj nemělo být pro rozpor s právními předpisy vůbec vydáno a proto postupoval podle § 97 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., který stanoví, že: „*Rozhodnutí, které bylo vydáno v rozporu s právními předpisy, příslušný správní orgán zruší nebo změní, popřípadě zruší a věc vrátí odvolacímu správnímu orgánu nebo správnímu orgánu prvního stupně; tyto správní orgány jsou vázány právním názorem příslušného správního orgánu*“.

K postupu v přezkumném řízení uvádí správní orgán následující.

Přezkumné řízení, které se vede o závazném stanovisku, nelze považovat za správní řízení podle části druhé a třetí správního řádu, ale za postup podle části čtvrté správního řádu s tím, že ustanovení o přezkumném řízení se aplikují přiměřeně. Pokud se závazné stanovisko, které je pouze podkladem pro vydání rozhodnutí, a nikoli samotným rozhodnutím, ruší nebo mění, správní orgán o tom vydává rozhodnutí. Proti tomuto rozhodnutí se však nelze odvolat.

Jak plyne z ustanovení § 149 odst. 1 správního řádu, závazné stanovisko je úkon učiněný správním orgánem na základě zákona, který není samostatným rozhodnutím ve správním řízení, a jehož obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu. Závazné stanovisko lze považovat za závazný podklad pro vydání rozhodnutí. Závazná stanoviska se vydávají v režimu části čtvrté správního řádu.

Lhůta pro přezkum závazného stanoviska v přezkumném řízení, jehož předmětem je závazné stanovisko, je fakticky limitována lhůtou, ve které je možné podat žádost, popřípadě nařídit obnovu řízení, po uplynutí této lhůty by už bylo případné zrušení či změna závazného stanoviska bezpředmětné, ztratilo by to praktický význam.

I když závazné stanovisko není samostatným rozhodnutím, správní řád připouští jeho samostatné přezkoumání dozorčím prostředkem, který se zaměřuje na to, zda bylo závazné stanovisko přijato v souladu s právními předpisy. Pokud je závazné stanovisko vydáno v rozporu s právními předpisy, postupuje se podle § 149 odst. 5 správního řádu. V tomto ustanovení se uvádí, že nezákonné závazné stanovisko lze zrušit nebo změnit v přezkumném řízení, k němuž je příslušný nadřízený správní orgán správního orgánu, který závazné stanovisko vydal.

Ustanovení § 149 odst. 5 správního řádu obecně odkazuje na zrušení nebo změnu nezákonného závazného stanoviska v přezkumném řízení, nelze však uplatnit všechna ustanovení upravující přezkumné řízení, a to vzhledem k povaze a možnostem institutu závazného stanoviska jako úkonu podle části čtvrté správního řádu. Proto se ustanovení o přezkumném řízení použijí pouze přiměřeně. Především je třeba vycházet ze skutečnosti, že přezkumné řízení o závazném

stanovisku se týká postupu podle části čtvrté, nejedná se o přezkumné řízení jako správní řízení podle části druhé a třetí správního řádu.

Přezkumné řízení může být vyvoláno na základě podnětu dotčené osoby nebo účastníka správního řízení, nicméně řízení se zahajuje pouze z moci úřední. Pokud příslušný správní orgán zjistí, že závazné stanovisko nezákonné není, buď vůbec žádné přezkumné řízení nezahájí, a pokud by ho už zahájil, zastaví je usnesením podle § 97 odst. 1 správního řádu. Správní řád nestanoví, jakou formu má mít změna či zrušení závazného stanoviska v přezkumném řízení. Z ustanovení § 97 odst. 3 správního řádu plyne, že se v přezkumném řízení vydává rozhodnutí; takovou formu lze použít pouze tehdy, pokud by mělo dojít k úplnému či částečnému zrušení závazného stanoviska z důvodu jeho nezákonnosti.

Příslušný správní orgán nezákonné závazné stanovisko tedy zruší nebo změní rozhodnutím, což plyne mimo jiné i z ustanovení § 149 odst. 5 správního řádu.

Proti rozhodnutí, kterým je měněno nebo rušeno závazné stanovisko, se však nelze odvolat a to na základě níže uvedeného:

Rozhodnutí, kterým se mění nebo ruší závazné stanovisko, není rozhodnutím vydaným ve správním řízení podle části druhé a třetí správního řádu.

I když se v tomto přezkumném řízení vydává rozhodnutí, je nutné uvést, že forma rozhodnutí je pouze propůjčena postupu, který probíhá podle části čtvrté správního řádu. Samotný fakt, že se při postupu podle části čtvrté vydává rozhodnutí, nečiní z postupu podle části čtvrté správní řízení podle části druhé a třetí správního řádu.

Přezkumné řízení o závazném stanovisku je řízení bez účastníků. Podle § 95 odst. 4 správního řádu jsou účastníky přezkumného řízení účastníci původního řízení, v němž bylo vydáno přezkoumávané rozhodnutí, jichž se přezkumné řízení týká, nebo jejich právní nástupci. Závazné stanovisko se však nevydává ve správním řízení, které by mělo účastníky, ale podle ustanovení části čtvrté správního řádu.

Z výše uvedených skutečností tak vyplývá, že chce-li účastník správního řízení podat odvolání proti závaznému stanovisku, musí vyčkat rozhodnutí ve věci, které bude vydáno na podkladě změněného závazného stanoviska, a odvolat se až proti rozhodnutí ve věci

POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí se nelze odvolat.

Praha 9. března 2020

Ing. Pavel Gebauer
ústřední ředitel
(elektronicky podepsáno)